

Nodiadau i'r hawlydd ar lenwi ffurflen hawlio

Cyn i chi ddechrau llenwi'r ffurflen hawlio

- Mae'n rhaid i chi ystyried a fyddai dull amgen o ddatrys anghydfod yn ffordd well o daro cytundeb cyn mynd i'r llys. Mae'r daflen 'Rwyf mewn anghydfod – beth alla i ei wneud' yn esbonio mwy am ddulliau amgen o ddatrys anghydfod a sut y gallwch geisio setlo eich hawliad.
- Darllenwch yr holl nodiadau hyn. Maent yn dilyn yr un drefn â'r wybodaeth sydd ei hangen ar y ffurflen.
- Cyn llenwi'r ffurflen hon, ystyriwch a fyddai'n well gennych gychwyn yr hawliad ar-lein yn www.moneyclaim.gov.uk
- Os byddwch chi'n llenwi'r ffurflen hawlio â llaw, defnyddiwch inc du ac ysgrifennwch mewn llythrennau bras.
- Copïwch y ffurflen hawlio sydd wedi'i llenwi a nodiadau cyfarwyddyd y diffynnydd, fel bod gennych un copi i chi'ch hun, un copi i'r llys ac un copi i bob diffynnydd.
- Os yw'r hawliad am swm o arian, rhaid ichi ei anfon i: Civil National Business Centre, St Katharine's House, 21-27 St Katharine's Street, Northampton, NN1 2LH.
- Os yw'n hawliad Uchel Lys neu os yw'n hawliad am unrhyw beth heblaw arian, dylech anfon y ffurflen a'r ffi i swyddfa llys.
- Gallwch gael help ychwanegol i lenwi'r ffurflen hon gan y ddesg gymorth Hawlio Arian – rhif ffôn 0300 1231372. Os hoffech siarad Cymraeg, ffoniwch y Gwasanaeth Cymraeg ar 0300 3035174. Os oes angen cyngor cyfreithiol arnoch chi, dylech gysylltu â chyfreithiwr neu Ganolfan Cyngor ar Bopeth.

Gellir cael mwy o wybodaeth o GOV.UK neu gan y llys mewn cyfres o daflenni rhad ac am ddim.

Nodiadau ar lenwi'r ffurflen hawlio

Pennawd

Rhaid i chi lenwi pennawd y ffurflen i nodi enw'r llys lle rydych chi am i'r hawliad gael ei gychwyn. Os ydych chi am i'r hawliad gael ei gychwyn yn y llys sirol, a'i fod am arian yn unig, rhaid i chi roi 'Canolfan Hawlio Arian y Llysoedd Sirol'.

Notes for claimant on completing a claim form

Before you begin completing the claim form

- You must think about whether alternative dispute resolution (ADR) is a better way to reach an agreement before going to court. The leaflet 'I'm in a dispute - What can I do' explains more about ADR and how you can attempt to settle your claim.
- Please read all the notes which follow the order in which information is required on the form.
- Before completing this form, consider whether you might prefer to issue online www.moneyclaim.gov.uk
- If you are filling in the claim form by hand, please use black ink and write in block capitals.
- Copy the completed claim form and the defendant's notes for guidance so that you have one copy for yourself, one copy for the court and one copy for each defendant.
- If the claim is for a sum of money then you must send it to the Civil National Business Centre, St Katharine's House, 21-27 St Katharine's Street, Northampton, NN1 2LH.
- If it is a High Court claim or is a claim for anything other than money you should send the form and the fee to a court office.
- You can get additional help in completing this form from the Money Claim helpdesk - phone 0300 1231372. If you wish your enquiry to be dealt with in Welsh ring 0300 3035174. If you need legal advice you should contact a solicitor or a Citizens Advice Bureau.

Further information may be obtained from GOV.UK or from the court in a series of free leaflets.

Notes on completing the claim form

Heading

You must fill in the heading of the form to indicate the name of the court where you want the claim to be issued. If you want the claim to proceed in the county court and it is for money only, you must enter 'County Court Money Claims Centre'.

Yr hawlydd a'r diffynnydd

Chi yw'r 'hawlydd' gan mai chi sy'n cychwyn yr hawliad. Rhowch eich enw a'ch cyfeiriad. Y 'diffynnydd' yw'r sawl rydych chi'n ei siwio. Rhowch eu henw.

Rhaid i chi ddarparu'r wybodaeth ganlynol amdanoch chi eich hun a'r diffynnydd yn unol â'r cyd-destun rydych chi'n siwio o'i fewn a'r cyd-destun y mae'r diffynnydd yn cael ei siwio o'i fewn.

Darparu gwybodaeth amdanoch chi eich hun a'r diffynnydd

cyfeiriad llawn gan gynnwys y cod post

Dylech roi eich cyfeiriad llawn chi a'r diffynnydd, gan gynnwys y cod post neu gôd cyfatebol mewn unrhyw wladwriaeth yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd (os yw'n berthnasol).

Os nad oes gan gyfeiriad god post, bydd rhaid i chi ofyn i'r barnwr am ganiatâd i gyflwyno'r hawliad gyda'r wybodaeth hon ar goll. Ni chodir ffi ychwanegol am hyn, ond ni fydd y llys yn caniatáu i'ch hawliad gael ei gyflwyno heb god post, oni bai eich bod wedi cael caniatâd gan y barnwr.

Wrth siwio neu gael eich siwio fel:-

unigolyn:

Rhaid i chi nodi ei enw llawn, os ydych yn ei wybod, gan gynnwys eu teitl (h.y. Mr., Mrs., Ms., Dr) a'r cyfeiriad preswyl gan gynnwys cod post a rhif ffôn. Os yw'r diffynnydd yn berchennog busnes, yn bartner mewn ffyrm neu'n unigolyn sy'n cael ei siwio yn enw clwb neu gymdeithas anghorfforedig arall, rhaid i'r cyfeiriad ar gyfer cyflwyno fod yn breswylfan arferol neu breswylfan diweddaraf hysbys; neu brif fan busnes y cwmni, ffyrm neu glwb neu gymdeithas anghorfforedig arall.

Pan fydd yr unigolyn:

yn masnachu dan enw arall

rhaid i chi nodi ei enw llawn heb unrhyw dalfyriadau, os ydych yn ei wybod, a'r teitl a ddefnyddir i'w gyfarch a'r enw llawn y mae'n masnachu oddi tano, e.e. 'Mr John Smith yn masnachu fel Siop Smith'.

yn siwio neu'n cael ei siwio fel cynrychiolydd

rhaid i chi nodi hynny e.e. 'Mr Joe Bloggs fel cynrychiolydd Mrs Sharon Bloggs (ymadawedig)'.

The claimant and defendant

As the person issuing the claim, you are called the 'claimant'. Please enter your name and address. The person you are suing is called the 'defendant'. Please enter their name.

You must provide the following information about yourself and the defendant according to the capacity in which you are suing and in which the defendant is being sued.

Providing information about yourself and the defendant

full address including postcode

You should provide the address including postcode for yourself and the defendant or its equivalent in any European Economic Area (EEA) state (if applicable).

If an address does not have a postcode you will need to ask the judge for permission to serve the claim with this information missing. There is no additional fee for this, but the court will not allow your claim to be served without the postcode, unless you have permission from the judge.

When suing or being sued as:-

an individual:

You must enter his or her full name where known, including the title (for example, Mr., Mrs., Ms., Dr.) and residential address postcode and telephone number. Where the defendant is a proprietor of a business, a partner in a firm or an individual sued in the name of a club or other unincorporated association, the address for service should be the usual or last known place of residence or principal place of business.

Where the individual is:

trading under another name

you must enter his or her full unabbreviated name where known, and the title by which he or she is known and the full name under which he or she is trading, for example 'Mr. John Smith trading as Smith's Groceries'.

suing or being sued in a representative capacity

you must say what that capacity is for example 'Mr Joe Bloggs as the representative of Mrs Sharon Bloggs (deceased)'.

yn siwio neu'n cael ei siwio yn enw clwb neu gymdeithas anghorfforedig arall

ychwanegwch y geiriau 'yn siwio/cael ei siwio ar ran' gydag enw'r clwb neu gymdeithas anghorfforedig arall yn dilyn.

busnes anghorfforedig - ffym

Yn achos partneriaeth (heblaw partneriaeth atebolrwydd cyfyngedig) rhaid i chi nodi enw llawn y busnes, gyda'r gair 'ffym' yn dilyn. e.e. 'Bandbox – ffym' a chyfeiriad, gan gynnwys cod post, ar gyfer cyflwyno. Gall hyn fod yn gyfeiriad preswyl un o'r partneriaid neu brif fan busnes neu fan busnes hysbys diweddaraf y ffym.

cwmni sydd wedi'i gofrestru yng Nghymru a Lloegr neu Bartneriaeth Atebolrwydd Cyfyngedig

Yn achos cwmni cofrestredig neu bartneriaeth atebolrwydd cyfyngedig, rhaid i chi nodi enw llawn y cwmni neu bartneriaeth, gyda'r ôl-ddodiad priodol, (e.e. Cyf). Rhaid i chi roi cyfeiriad, gan gynnwys cod post, sydd naill ai'n swyddfa gofrestredig y cwmni neu unrhyw fan busnes yn y Deyrnas Unedig sydd â chyswllt â'r hawliad e.e. siop lle prynwyd nwyddau.

corfforaeth (heblaw cwmni)

nodwch enw llawn y gorfforaeth ac unrhyw ôl-ddodiad os yn briodol a'r cyfeiriad, gan gynnwys y cod post yn y Deyrnas Unedig sydd naill ai'n brif swyddfa iddi neu'n unrhyw fan arall lle mae'r gorfforaeth yn gweithredu ac sydd â chyswllt gyda'r hawliad.

cwmni dramor

(yn ôl diffiniad a744 Deddf Cwmnïau 1985)

Rhaid i chi nodi enw llawn y cwmni ac unrhyw ôl-ddodiad os yn briodol a chyfeiriad, gan gynnwys cod post. Rhaid i'r cyfeiriad fod y cyfeiriad cofrestredig dan a691 y Ddeddf neu gyfeiriad y man busnes sydd â chyswllt â'r hawliad.

dan 18 ysgrifennwch '(plentyn gan Mr Joe Bloggs ei gyfaill cyfreitha)' ar ôl yr enw. Os yw'r plentyn yn cynnal achos ar ei ran ei hun, ysgrifennwch '(plentyn)' ar ôl enw'r plentyn.

claf dan ystyr Deddf Iechyd Meddwl 1983

ysgrifennwch '(gan Mr Joe Bloggs ei gyfaill cyfreitha)' ar ôl enw'r claf.

Amlinelliad cryno o'r hawliad

Dan y pennawd **hwn** rhaid i chi nodi:

- datganiad cryno ynglŷn â natur eich hawliad
- yr ateb yr ydych yn ei geisio e.e. talu arian

suïng or being sued in the name of a club or other unincorporated association

add the words 'suïng/sued on behalf of' followed by the name of the club or other unincorporated association.

an unincorporated business - a firm

In the case of a partnership (other than a limited liability partnership) you must enter the full name of the business followed by the suffix 'a firm' for example 'Bandbox - a firm' and an address including postcode for service. This may either be one of the partners residential addresses or the principal or last known place of business of the firm.

a company registered in England and Wales or a Limited Liability Partnership

In the case of a registered company or limited liability partnership, enter the full name followed by the appropriate suffix (for example, 'Ltd'.) and an address including postcode which is either the company's registered office or any place of business in the UK that has a connection with the claim e.g. where goods were bought.

a corporation (other than a company)

enter the full name of the corporation and any suffix and the address including postcode in the UK which is either its principal office or any other place where the corporation carries on activities and which has a connection with the claim.

an overseas company

(defined by s744 of the Companies Act 1985)

enter the company's full name and any suffix if appropriate and address including postcode. The address must either be the registered address under s691 of the Act or the address of the place of business having a connection with the claim.

under 18 write '(a child by Mr Joe Bloggs his litigation friend)' after the name. If the child is conducting proceedings on their own behalf write '(a child)' after the child's name.

a patient within the meaning of the Mental Health Act 1983 write '(by Mr Joe Bloggs his litigation friend)' after the patient's name.

Brief details of claim

You must set out under **this** heading:

- a concise statement of the nature of your claim
- the remedy you are seeking e.g. payment of money

Gwerth

Os ydych yn hawlio **swm penodol o arian** ('swm penodol') nodwch y swm yn y blwch ar gornel dde waelod y ffurflen hawlio wrth 'swm a hawlir'.

Os nad ydych yn hawlio swm penodol o arian ('swm amhenodol'), dan 'Gwerth' nodwch 'Rwy'n disgwyl adfer' gyda pha un bynnag o'r isod sy'n berthnasol i'ch hawliad yn dilyn.

- 'dim mwy na £10,000' **neu**
- 'mwy na £10,000 ond dim mwy na £25,000' **'neu**
- 'mwy na £25,000'

Os **nad ydych yn gallu** gosod gwerth ar eich hawliad, ysgrifennwch 'Nid wyf yn gallu dweud faint rwyf yn disgwyl ei adfer'.

Anafiadau personol

Os yw eich hawliad am 'ddim mwy na £5,000' a'i fod yn cynnwys hawliad am anafiadau personol, rhaid i chi hefyd ysgrifennu 'Mae fy hawliad yn cynnwys hawliad am anafiadau personol a'r swm yr wyf yn disgwyl ei adfer fel iawndal am boen, dioddefaint a cholli mwyniant yw' gyda'r naill neu'r llall o'r isod yn dilyn:

- 'dim mwy na £1,000' **neu**
- 'mwy na £1,000'

Diffyg atgyweirio cyflwr tŷ

Os yw eich hawliad am 'ddim mwy na £5,000' a'i fod yn cynnwys hawliad am ddiffyg atgyweirio cyflwr tŷ sy'n ymwneud ag eiddo preswyl, rhaid i chi hefyd ysgrifennu 'Mae fy hawliad yn cynnwys hawliad yn erbyn fy landlord am ddiffyg atgyweirio cyflwr tŷ sy'n eiddo preswyl. Amcangyfrifir bod cost yr atgyweirio neu waith arall yn' gyda'r naill neu'r llall o'r isod yn dilyn:

- dim mwy na £1,000' **neu**
- 'mwy na £1,000'

Os, o fewn yr hawliad hwn, yr ydych yn hawlio am iawndal arall, rhaid i chi hefyd ysgrifennu:

'Rwyf yn disgwyl adfer fel iawndal' gyda'r naill neu'r llall o'r isod yn dilyn:

- 'dim mwy na £1,000' **neu**
- 'mwy na £1,000'

Value

If you are claiming a **fixed amount of money** (a 'specified amount') write the amount in the box at the bottom right-hand corner of the claim form against 'amount claimed'.

If you are not claiming a fixed amount of money (an 'unspecified amount') under 'Value' write "I expect to recover" followed by whichever of the following applies to your claim:

- 'not more than £10,000' **or**
- 'more than £10,000 but not more than 25,000' **or**
- 'more than £25,000'

If you are **not able** to put a value on your claim, write 'I cannot say how much I expect to recover'.

Personal injuries

If your claim is for 'not more than £5,000' and includes a claim for personal injuries, you must also write 'My claim includes a claim for personal injuries and the amount I expect to recover as damages for pain, suffering and loss of amenity is' followed by either:

- 'not more than £1,000' or
- 'more than £1,000'

Housing disrepair

If your claim is for 'not more than £5,000' and includes a claim for housing disrepair relating to residential premises, you must also write 'My claim includes a claim against my landlord for housing disrepair relating to residential premises. The cost of the repairs or other work is estimated to be' followed by either:

- 'not more than £1,000' **or**
- 'more than £1,000'

If within this claim, you are making a claim for other damages, you must also write:

'I expect to recover as damages' followed by either:

- 'not more than £1,000' **or**
- 'more than £1,000'

Llys Dewisol

Efallai y gofynnir ichi anfon yr hawliad hwn i ganolfan llysoedd nad yw'n gyfleus i chi fynd iddo. Os bydd angen ichi fod yn bresennol, bydd y llys yn trosglwyddo'r achos i'w wneud yn haws i un o'r partiön neu bob parti fod yn bresennol. Ceir rhestr o lysoedd sirol yn: hmctscourtfinder.justice.gov.uk. Nodwch eich llys dewisol lle mae'n gofyn amdano. Bydd y llys yn ystyried hyn os bydd angen trosglwyddo'r achos.

Enw a chyfeiriad y diffynnydd

Yn y blwch hwn, nodwch deitl, enwau llawn, cyfeiriad a chod post y diffynnydd a fydd yn derbyn y ffurflen hawlio (un ffurflen hawlio ar gyfer pob diffynnydd). Os yw'r hawliad i'w gyflwyno i ddiffynnydd y tu allan i'r DU neu unrhyw wladwriaeth arall yn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd, efallai y bydd angen i chi gael caniatâd y llys.

Costau'r cynrychiolydd cyfreithiol

Dim ond pan fydd cynrychiolydd cyfreithiol wedi'r gyfarwyddo i wneud yr hawliad ar eich rhan y gellir hawlio'r symiau penodedig hyn.

Manylion yr hawliad

Dan y pennawd hwn rhaid i chi nodi:

- datganiad cryno ynglyn â'r ffeithiau yr ydych yn dibynnu arnynt
- datganiad (os yw'n berthnasol) eich bod yn ceisio iawndal gwaethygedig neu iawndal cosbedigaethol
- manylion unrhyw log yr ydych yn ei hawlio
- unrhyw faterion eraill sydd eu hangen ar gyfer eich math chi o hawliad, fel a nodir yn y cyfarwyddyd ymarfer perthnasol

Datganiad gwirionedd

Rhaid i chi, eich cyfreithiwr, neu eich cyfaill cyfreitha lofnodi hwn.

Os yw'r hawlydd yn gwmni cofrestredig neu gorfforaeth, rhaid i'r hawliad gael ei lofnodi gan naill ai gyfarwyddwr neu swyddog arall yn y cwmni neu (yn achos corfforaeth), y maer, y cadeirydd, y llywydd neu glerc y dref.

Cyfeiriad ar gyfer dogfennau

Sylwch fod rheoliadau'r gwasanaeth yn nodi na chaniateir gwasanaeth trawsffiniol drwy unrhyw ddull uniongyrchol, gan gynnwys ffacs neu e-bost, o fewn yr Ardal Economaidd Ewropeaidd.

Preferred Court

You may be asked to send this claim to a court centre that is not convenient for you to attend. If attendance is required the court will transfer the case to make it easier for one or all of the parties to attend. A list of county courts can be found at: hmctscourtfinder.justice.gov.uk State your preferred court where indicated. The court will take it into account if transfer is required.

Defendant's name and address

Enter in this box the title, full names, address and postcode of the defendant receiving the claim form (one claim form for each defendant). If the defendant is to be served outside the UK or any other state of the EEA, you may need to obtain the court's permission.

Legal representative's costs

These fixed sums may only be claimed where a legal representative has been instructed to make the claim on your behalf.

Particulars of claim

You must set out under this heading:

- a concise statement of the facts on which you rely
- a statement (if applicable) that you are seeking aggravated damages or exemplary damages
- details of any interest which you are claiming
- any other matters required for your type of claim as set out in the relevant practice direction

Statement of truth

This must be signed by you, by your solicitor or your litigation friend.

Where the claimant is a registered company or a corporation the claim must be signed by either the director or other officer of the company or (in the case of a corporation) the mayor, chairman, president or town clerk.

Address for documents

Please note that the service regulation provides that cross-border service by any direct means including fax or email is not permitted within the EEA.